

**ОПШТИНА КОСТАЈНИЦА
НАЧЕЛНИК
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ, ФИНАНСИЈЕ
И ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ**

Упутство буџетским корисницима за припрему буџета општине Костајница за 2025. годину

Костајница, Август, 2024.

На основу члана 28. став 1. тачка б. и чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, у даљем тексту: Закон), Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности, утврђује

УПУТСТВО

буџетским корисницима за припрему буџета општине Костајница за 2025. годину

1. На основу члана 28. став 1. тачка б. и члана 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, у даљем тексту: Закон), Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности општине Костајница, утврђује Упутство буџетским корисницима за припрему буџета који ће се примјењивати у наредној години, а све на основу Документа оквирног буџета Републике Српске ког усваја Влада Републике Српске.

Наведеним упутством одређује се буџетски оквир по потрошачким јединицама.

2. Процјеном буџетских средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да се обезбиједи ефикасно и ефективно финансирање приоритетних програма, услуга и активности којима се испуњавају социјалне и економске потребе грађана општине Костајница.

3. С обзиром на несклад потреба и средстава неопходно је да се приликом израде буџета за 2025. годину поштују дате смјернице, оквири и рокови за припрему и израду буџета, при чему полазна основа за финансијско планирање на годишњем нивоу чине елементи дугорочног плана утврђени на нивоу Републике Српске.

4. У складу са чланом 29. Закона, а у вези Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2025-2027. годину који је сачинила Влада Републике Српске, ово Упутство садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смјернице за припрему нацрта буџета општине Костајница за наредну фискалну годину,
- 2) опис планиране политике јединице локалне самоуправе,
- 3) процјену буџетских средстава и издатака општине за наредну фискалну годину,
- 4) поступак и динамику припреме буџета града.

I ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ

1. Планска предвиђања ДОБ-а Републике Српске за период 2025.-2027. године

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2025-2027. године (у даљем тексту ДОБ РС 2025-2027) је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе за ниво Републике Српске. Подаци исказани у ДОБ-у РС 2025-2027 прикупљени су и представљени у складу са стандардима фискалне статистике, и као такви су основа за фискалне анализе и имају улогу у развијању и надгледању економских и фискалних програма, али и у пословима праћења мјера економске политике. Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) у члану 16. дефинисана је

израда Документа оквирног буџета Републике Српске као основе за припрему и израду буџета. Намјена ДОБ-а РС 2025-2027 је да постави стратешки оквир и горње границе ресурса, унутар којих би се требао припремати годишњи буџет. У том контексту, припрема и израда буџета засниваће се на ДОБ-у РС 2025-2027, који даје пројекције прихода, расхода и финансирања за период 2025-2027. година. Кључни циљ овог Документа је да осигура бољу повезаност између приоритетних политика Владе и начина на које она алоцира јавне ресурсе.

1.1 Међународно окружење

Међународни монетарни фонд (ММФ) у свом прољетном Извјештају (World Economic Outlook, Update April 2024), маргинално је подигао прогнозу раста свјетске економије за ову годину, уз претпоставку снажног раста активности у САД-у и Кини, те слабијег раста у еврозони. Свјетска економија је показала отпорност на раст каматних стопа и шокове који су директна последица сукоба у Украјини и Гази. Према наведеном Извјештају, за економију БиХ се у 2024. години, очекује раст од 2,5%, да би у 2025. раст убрзао на 3,0%. Очекује се успоравање инфлације у 2024. години на 3,0% са 6,1% из прошле године. Иако инфлација има тренд опадања, притисци изазвани повећањем плата не престају. Дефицит текућег рачуна БиХ пројектован је на 4,5% БДП-а, у односу на 4,3% БДП-а у 2023. години. Неизвјесност у погледу економске перспективе је висока, при чему преовладавају негативни ризици. Интезивирање регионалних сукоба, нагло успоравање раста у Европи или повећана волатилност цијена робе могли би изазвати трговинске поремећаје и довести до раста цијена хране и енергије, смањења извоза из БиХ и дознака у БиХ, те слабљење домаће потрошње.

Европска комисија својом најновијом Европском економском прогнозом, објављеном у мају 2024. године, најављује постепени раст економије у контексту значајних геополитичких ризика. Након стагнације у 2023. години, почетак 2024. године донио је већи раст од очекиваног, што је уз смањење инфлације створило услове за постепени раст активности у периоду на који се односи прогноза. Прољетна прогноза Европске комисије први пут укључује и детаљни преглед економских изгледа за БиХ. Тако се предвиђа да ће се раст БДП-а БиХ убрзати 2024. и 2025. године, али умереним темпом, од 2,3% до 2,8%, респективно. Домаћа тражња, посебно приватна потрошња, требала би ојачати и постати главни покретач раста, захваљујући снажном расту плата, успоравању инфлације и солидном повећању запослености. Предвиђа се да ће побољшања глобалне економије допринијети расту екстерне тражње, за коју се очекује да ће све више подржавати економску активност БиХ.

UNCTAD (Конференција УН о трговини и развоју) објављује пројекције страних инвестиција кроз Свјетски извјештај о инвестицијама (World Investment Report). Задњи доступан извјештај је објављен у јулу 2023. године и подаци показују да су након наглог пада у 2020. години и снажног опоравка у 2021. години, глобалне стране инвестиције опале за 1,2% у 2022. години, на 1,3 трилиона долара. Успоравање је изазвано кризама као што су: рат у Украјини, високе цијене хране и енергената и дужнички притисци. Према подацима **FDI Intelligence** и извјештајем за 2024. годину геополитичке и макроекономске неизвјесности настављају да нарушавају изгледе за директне стране инвестиције и за 2024. годину. Међутим, постоје и позитивни сегменти који могу утицати на повољна кретања страних директних инвестиција, посебно у земљама у развоју због

потенцијално јефтинијег трошка капитала, које би мултинационалних компаниама омогућило да преусмјере ресурсе са домаћих тржишта на економије у развоју.

1.2 Текућа макроекономска кретања у Републици Српској и изгледи за период 2023-2027. година

У околностима високих цијена хране и енергената, слабијег раста најзначајнијих трговинских партнера и поштравања услова финансирања у 2023. години, привредна активност у Републици Српској, остварила је скроман реалан раст од 1,6%. Пад иностране тражње имао је за последицу пад домаћег извоза и индустрије. Иако још нису објављени подаци о БДП-у Републике Српске за 2023. годину по расходовном приступу, расположиви подаци о расту крајње потрошње, дистрибутивне трговине и трговине на мало, уз благи раст кредита становништву, повећање дознака из иностранства и повећање броја запослених указују на закључак да су домаћа потрошња и инвестиције биле носилац привредног раста у претходној години.

Услијед стабилизације инфлације која је у 2023. години износила 7,0% номинални раст БДП-а износио је 8,2%. Успоравање економске активности, првенствено је било под утицајем пада у индустријској производњи, што је у значајнијој мјери резултат смањења иностране тражње. Посматрајући према производном приступу (по подручјима класификације дјелатности), а уважавајући структуру БДП-а, највећи допринос економском расту на годишњем нивоу имало је подручје грађевинарства и сектор услужних дјелатности, посебно активност у подручјима информације и комуникације, финансијске дјелатности и дјелатности осигурања, затим стручне, научне и техничке дјелатности, те активности јавне управе и социјалног осигурања. На основу кретања макроекономских показатеља Републике Српске у претходном периоду и у периоду јануар-април 2024. године, привредних активности у Републици Српској и земљама окружења, започетих активности и планираних политика Владе Републике Српске, израђене су процјене и пројекције кретања макроекономских показатеља Републике Српске за период 2024 - 2027 година, који се налазе у ДОБ РС 2025-2027 .

1.3 Јавне финансије

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2025-2027. година је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе Републике Српске. Сектор опште владе обухвата консолидоване буџете подсектора: централна влада, јединице локалне самоуправе и фондови социјалне сигурности. Подсектор централна влада обухвата институције које се финансирају из буџета Републике Српске и у Документу је представљен по рачуноводственим фондовима (у складу са класификацијом, дефинисаном Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова):

- општи фонд (01) представља буџет Републике Српске у ужем смислу ријечи и користи се за исказивање свих средстава и свих активности буџетских корисника, осим оних који се, према посебним захтјевима, исказују на другим фондовима;

- фонд прихода по посебним прописима (02) користи се за исказивање средстава која се на основу прописа користе само у посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико нису укључена у општи фонд (нпр. властити приходи институција);
- фонд грантова (03) користи се за исказивање грантова буџетских корисника и свих активности које се финансирају из тих средстава, а који нису укључени у општи фонд;
- фонд средстава приватизације и сукцесије (04) користи се за исказивање средстава приватизације и сукцесије и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд и
- фонд за посебне пројекте (05) користи се за исказивање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који нису укључени у општи фонд (нпр. кориштење приступних фондова Европске уније.)

1.4 Регулаторни оквир и приоритети фискалне политике у наредном периоду

Руковођени одређивањем стварања повољне пореске политике и даљег очувања социјалне и фискалне стабилности, као и провођења реформи са циљем повећања привредне активности у периоду 2025-2027. година, у области опорезивања планирано је сљедеће:

Порез на добит

Када је у питању опорезивање добити правних лица (привредних друштава), у Републици Српској је у примјени Закон о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15, 1/17, 58/19 и 48/24), од 2016, 2017, којим је опорезивање добити правних лица унапријеђено у великој мјери у односу на период прије тог закона. То се првенствено односи на принцип групне амортизације, прецизирање прихода и расхода који се прихватају у пореском билансу, примјеном правила спречавања злоупотребе тзв. „утањене капитализације“ кроз правило ЕБИТА, детаљније и прецизније дефинисање правила трансферних цијена, те сужавања постојећих пореских олакшица за инвестиције и запошљавање, тако да је умјесто дотадашње олакшице умањења пореске основице пореза на добит за цјелокупни износ инвестиције та олакшица измијењена па је утврђено да се износ пореза на добит умањује за 30% привредном субјекту који изврши инвестиције у тој години у вриједности већој од 50% његове пореске основице. Иако је примјена новог закона резултирала ефикаснијим и ефективнијим системом опорезивања добити, у 2019. години донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит којим је извршено проширење олакшице на инвестиције у производњу на начин да се привредним субјектима омогућава умањење основице пореза на добит за укупне инвестиције у опрему или постројења која се користе за производњу.

Порез на доходак

Законом о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“ број 119/21) повећан је основни лични одбитак са 8.400 КМ на 12.000 КМ на годишњем нивоу и промијењена је основица пореза на доходак од личних примања тако да сада представља збир бруто личних примања. Умањена је стопа пореза на доходак од личних примања са 10% на 8%, а повећана је стопа пореза на доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, капитала, капиталних добитака и осталог дохотка са 10% на 13%, с тим да је код ових доходака основица у Закону остала иста. Законом о изменама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22) повећан је неопорезиви дио топлот

оброка који се припрема код послодавца или се доставља послодавцу путем услуге кетеринга са досадашњих 4,5 КМ на 0,75% просјечне нето плате у Републици Српској за претходну годину коју је утврдио Републички завод за статистику. Практично, тај неопорезиви дио топлог obroка за 2022. годину износио је 7,53 КМ, док је тај износ у 2024. години 9,55 КМ. Законом о допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 112/23) уведен је посебан обвезник пореза од самосталне дјелатности – мали пољопривредник у порески систем, а накнада ученицима на практичној настави која се обавља код послодавца, у складу са прописима којима се уређује средње образовање, ослобођена је пореза на доходак. Законом о порезу на доходак, између осталог, уређено је и опорезивање прихода од пољопривредне дјелатности, како лица која су регистрована и организована у форми предузетника, тако и лица која су организована у форми породичних пољопривредних газдинстава, те на тај начин обављају пољопривреду дјелатност на тржнишној основи, без обзира на форму, обвезници пореза на добит, док су физичка лица која самостално обављају пољопривредну дјелатност обвезници пореза на доходак од самосталне дјелатности. Са циљем стварања бољих предуслова за развој практичне наставе код послодаваца, што представља и реализацију стратешког циља 5. Усклађивање образовања са потребама тржишта рада, Стратегије развоја предшколског, основног и средњег васпитања и образовања Републике Српске за период 2022. – 2030. година, имајући у виду значај сарадње са привредом, као и чињеницу да предузећа све више постају мјеста учења у средњем стручном образовању, уведено је ослобађање од опорезивања порезом на доходак накнада ученицима на практичној настави код послодаваца, која се обавља у складу са прописима којима се уређује средње образовање, а највише до 50% најниже плате у Републици Српској.

Доприноси

Законом о измјенама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 119/21) умањена је збирна стопа обавезних доприноса у Републици Српској са досадашњих 32,8% на 31%, а смањење стопе је због истовремених измјена Закона о раду и Закона о порезу на доходак усмјерено на раст плата свих радника у Републици Српској. Законом о измјени и допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 132/22) уведена је паушална основица доприноса за раднике домаћих привредника који су упућени на рад у иностранство док траје тај рад због јачања конкурентности тих привредника. Та основица једнака је најнижој бруто плати у Републици Српској. У децембру 2022. године донешен је Закон о допуни Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 132/22). Законом о подршци незапосленом родитељу четворо и више дјеце у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 132/22) предвиђено је оставривање права ове популације на новчано примање и износу од најмање 750 КМ. Ово право установљено је ради подршке овој категорији становништва због поремећаја на глобалном тржишту рада и њихове рефлексije на тржиште рада у Републици Српској, а узроковани исцрпљујућом и дуготрајном пандемијом вируса ковид 19, који су неизбјежно негативно утицали и на рад и социјални статус радно способног становништва Републике Српске, а посебно на социјални статус породица са четворо и више дјеце. Интенција Владе Републике Српске је да се незапосленом родитељу четворо и више дјеце омогући, поред права на новчано примање у номиналном износу, и права из пензијско-инвалидског осигурања, која се остварују на основу уплате доприноса. Да би се ова права остварила, било је потребно

створити правни основ за уплату доприноса, због чега је и усвојен Закон о допуни Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српке“ број 132/22). Закон о допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 112/23) донесен је ради потребе смањења оптерећења образовних установа по основу обавезе уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за учнике за вријеме практичне наставе, односно током обављања стручне праксе код послодаваца. С тим у вези, имајући у виду значај практичне наставе, а са циљем стварања бољих предуслова за развој практичне наставе код послодаваца, за ученике и студенте за вријеме практичне наставе, односно током обављања стручне праксе код послодавца смањена је основица доприноса са 50% на 20% бруто плате у Републици за претходну годину.

Порез на непокретности

У периоду 2025–2027. година није планирана измјена Закона о порезу на непокретности, већ интензивирање активности на пријављивању непријављених непокретности у Републици Српској. Наиме, прегледом буџетских средстава уочено је да су приходи од пореза на непокретности подцијењени и да се значајан дио прихода по овом основу не слијева у буџете јединица локалне самоуправе. Разлог томе је што значајан дио непокретности није уписан у Фискални регистар непокретности. Стога је у фебруару 2020. године формирана Радна група чији је основни задатак ширење обухвата обвезника пореза на непокретности, а која је понудила могућа рјешења, но без масовне процјене вриједности непокретности немогуће је употпунити Фискални регистар непокретности.

С тим у вези, представници Министарства финансија, Пореске управе Републике Српске, Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, Града Бањалука, Града Лакташи и представници ЦИЛАП пројекта са консултантима раде на припреми приједлога пројекта Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској. Основа за израду пројекта су активности и резултати на имплементацији пилот пројекта Масовне процјене вриједности непокретности који се уз подршку ЦИЛАП пројекта изводи у Граду Бања Лука, Граду Лакташи, Граду Градишка и општини Србац. Пројекту Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској се приступило ради усаглашавања података и евиденција, боље информисаности купаца и продаваца, равномјерном и правичном опорезивању непокретности, те стварању услова за примјену међународних стандарда и повећању броја инвеститора. Резултат пројекта Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској су: израђен ажурирани регистар непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности, ширење постојећег пореског обухвата јединица локалне самоуправе идентификовањем разлика између регистра непокретности и пореских евиденција (фискалног регистра непокретности) и израђен модел за процјењивање вриједности станова и кућа. Користи система масовне процјене вриједности непокретности су вишеструке, а као посебно значајни корисници се истичу: Министарство финансија и Пореска управа Републике Српске, градови и општине у Републици Српској, Републички завод за статистику, Централна банка БиХ, комерцијалне банке, универзитети, инвеститори и др. Такођер, Министарство финансија је у првом кварталу 2024. године реализовало пројекат техничке помоћи у сарадњи са Мисијом Међународног монетарног фонда у циљу унапријеђења система опорезивања непокретности у Републици Српској. У пројекту су учествовали представници Министарства финансија, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Пореске управе Републике Српске, Републичке управе за геодетске и

имовинско правне послове, Града Бања Лука, Града Лакташи, Општине Челинац и Удружења процјењивача у БиХ. Након обављених разговора и консултација са релевантним институцијама, Међународни монетарни фонд је доставио извјештај у коме је исказан начин и пут за свеобухватну реформу у области опорезивања непокретности у Републици Српској, кроз: проширење пореске основице рационализацијом мјера пореских ослобађања, прилогођавање пореске стопе у складу са ЕУ-27 праксом, усклађивање постојећег модела вриједности непокретности (основице) са евидентираним вриједностима тржишних трансакција, спајање пореза на непокретности са комуналном накнадом (ради смањења терета и добијања подршке за реформу) и др. активности.

Закон о пореском поступку Републике Српске

Законом о измјенама и допунама Закона о пореском поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 37/22) усклађене су одредбе Закона са начелом правне сигурности, односно, којим је утврђен десетогодишњи рок застарјелости права на наплату пореског дуга који је доспио за плаћање до ступања на снагу Закона о пореском поступку Републике Српске 01.01.2012. године. На овај начин ће порески обвезници који имају неизмирени дуг који је доспио до наведеног периода бити у погледу рокова застарјелости у једнаком положају у односу на оне пореске обвезнике који су имали неизмирени порески дуг настао након тог периода. У наредном периоду у складу са наведеним планираним измјенама прописа у области опорезивања дохода, планиране су измјене поступка поједностављења пријављивања и плаћања пореза малог пољопривредника, као и за ангажоване раднике на сезонским пословима.

Закон о одгођеном плаћању пореског дуга

Закон о одгођеном плаћању пореског дуга ("Службени гласник Републике Српске", број 94/15) донесен је са циљем олакшања финансијског положаја привредних субјеката, одржања текуће ликвидности, подстицања запошљавања у привреди и боље наплативости пореског дуга. Законом о измјенама и допунама Закона о одгођеном плаћању пореског дуга ("Службени гласник Републике Српске", број 28/21) плаћање пореског дуга по основу пореза на добит за 2020. годину, пореза на доходак од самосталне дјелатности за 2020. годину, накнаде за унапређење општекорисних функција шума за 2020. годину и противпожарне накнаде за 2020. годину одгађа се једнократно до 30. јуна 2021. године уколико су уредно поднесене пореске пријаве за ту врсту пореза. Плаћање наведеног дуга после 30. јуна 2021. године може се додатно одгодити на начин да се плати у шест једнаких мјесечних ануитета, с тим да први мјесечни ануитет доспијева 31. јула 2021. године, а посљедњи 31. децембра 2021. године. На износ претходно наведеног пореског дуга за вријеме одгођеног плаћања не обрачунава се камата. У наредном периоду није планирано мијењање услова за одгођено плаћање пореског дуга.

Закон о фискалним касама

Новим Законом о фискализацији („Службени гласник Републике Српске“ број 15/22) уводи се нови технички модел фискализације у Републици Српској. Овај модел заснован је на новим технологијама и означава поједностављење цјелокупног процеса код обвезника фискализације, већу транспарентност у односу на потрошаче у смислу провјере валидности рачуна, те веома квалитетан алат код Пореске управе Републике Српске за сузбијање сиве зоне у промету. Овим законом стављена је и обавеза Влади Републике Српске за финансирање иницијалних трошкова фискализације код обвезника фискализације, а који модел финансирања ће бити јасно дефинисан подзаконским актом.

У складу са Законом о фискланим касама, донесени су подзаконски акти, чиме су се стекли услови за почетак примјене Закона о фискланим касама. С тим у вези, Пореска управа Републике Српске је 17. априла 2024. године објавила Јавни позив за подношење захтјева за покретање поступла иницијалне фискализације и субвенционисање трошкова иницијалне фискализације за прву групу обвезника фискализације.

Закон о пореском систему Републике Српске

Неодложна потреба значајног унапређења пословног окружења и амбијента за привлачење нових инвестиција, како страних тако и домаћих, захтијева преиспитивање постојећег великог броја пореских и непореских давања. Стога је Влада Републике Српске, у оквиру Програма економских реформи за период 2017-2019, исказала намјеру за свепухватан програм реформе пореских и непореских давања у Републици Српској, кроз успостављање Регистра пореских и непореских давања у Републици Српској. У циљу реализације намјера Владе Републике Српске, донесен је Закон о пореском систему Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 62/17 и 110/20). Законом се уређује порески систем Републике Српске и успостављање и вођење Регистра пореских и непореских давања Републике Српске. Циљ успостављања Регистра пореских и непореских давања Републике Српске је јачање транспарентности увођења и наплате јавних прихода, успостављање јавне контроле над фискалним оптерећењем привреде и грађана, те сарадња власти, грађана и привреде у креирању повољнијег привредног амбијента који ће доприносити повећању конкурентности домаће привреде и расту животног стандарда становништва. У складу са Законом о пореском систему Републике Српске, донесен је Правилник о успостављању и вођењу Регистра пореских и непореских давања Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 24/18) и Правилник о методама и начину вршења анализа оправданости пореских и непореских давања („Службени гласник Републике Српске”, број 68/18). У складу са Законом о пореском систему Републике Српске и правилницима, Министарство финансија је израдило Регистар пореских и непореских давања Републике Српске који је објављен на сајту Министарства финансија, дана 12. марта 2020. године. У Регистру пореских и непореских давања Републике Српске који је објављен на сајту Министарства финансија на дан објаве евидентирано је 610 пореских и непореских давања која су правна и физичка лица у обавези платити, у складу са законима Републике Српске. Имајући у виду активности Министарства финансија и Владе Републике Српске у погледу мјерења оптерећења привреде и становништва пореским, а посебно непореским давањима из Регистра пореских и непореских давања Републике Српске, те предузимању адекватних мјера, евидентно је да је двије године након објаве Регистра, у њему евидентирано укупно 592 давање, у односу на почетних 610 које су правна и физичка лица у обавези платити, у складу са законима Републике Српске.

Непорески приходи

Влада Републике Српске је у новембру 2019. године формирала Радну групу за реформу пореских и непореских давања и процедура приликом уплате истих, коју чине представници Министарства привреде и предузетништва, Министарства финансија, Уније удружења послодаваца Републике Српске, Привредне коморе Републике Српске и Савеза синдиката Републике Српске. Радна група је своје активности реализовала у планираном року и припремила Информацију о активностима Радне групе за реформу

пореских и непореских давања и процедура приликом уплате истих, са приједлогом препорука, коју је Влада Републике Српске разматрала и усвојила у марту 2020. године. Из Регистра пореских и непореских давања издвојена су одређена непореска давања са приједлозима њиховог смањења, укидања или другачијег обрачуна, а за која је пословна заједница исказала потребу за смањењем или укидањем, ресорна министарства процијенила да су непотребна или их је потребно смањити, не постоји оправданост даљег постојања, јер су приходи по основу убирања самог давања веома мали и не задовољавају принцип рационалности или постоји задужење Владе Републике Српске из претходног периода да се посебно анализирају.

Законом о измјенама и допунама **Закона о судским таксама** ("Службени гласник Републике Српске", број 67/20) укинута су судске таксе за поднесак којим се тражи увјерење и за издато увјерење, као и судске таксе за поднесак којим се тражи издавање јединственог приступног кода и за издати јединствени приступни код, те је извршено смањење судске таксе за упис регистар, као и за брисање уписа.

Законом о допуни **Закона о посебним републичким таксама** ("Службени гласник Републике Српске", број 123/20) умањује се обавеза посебне републичке таксе у 2021. години за 30%, у 2022. години за 60%. У децембру 2022. године донесен је **Закон о престанку важења Закона о посебним републичким таксама** („Службени гласник Републике Српске“ број 132/22), ступио на сангу 1. јануара 2023. године. Наведеним законом укинута је посебна републичка такса коју су плаћала правна лица Републике Српске, пословне јединице које у Републици Српској обављају регистровану дјелатност правног лица које има сједиште стварне управе и контроле изван Републике Српске, представништва правних лица која имају сједиште изван Републике Српске и домаћа и страна физичка лица која у Републици Српској обављају предузетничку дјелатност.

Законом о измјенама и допунама **Закона о комуналним таксама** ("Службени гласник Републике Српске", број 123/20) укидају се поједине комуналне таксе чије постојање представља оптерећење привреди, не толико у финансијском смислу колико у процедурама, а финансијски ефекат власника прихода није значајан. Такође, овим законом укидају се и комуналне таксе које су душло утврђене, односно садржане су већ у комуналној такси која се плаћа за кориштење простора на јавним површинама. Даље, с циљем даљег растерећења привреде предложеним Законом ослобађају се од обавезе комуналне таксе мали предузетници. Такође, обвезници који се први пут региструју ослобађају се обавезе плаћања комуналне таксе на истицање пословног имена. **Законом о измјенама Закона о комуналним таксама** ("Службени гласник Републике Српске", број 119/21), који је ступио на снагу 1. јануара 2022. године престала је да важи обавеза плаћања комуналне таксе за истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторијама, у циљу смањења оптерећења привреде и становништва непореским давањима.

Законом о измјенама и допунама **Закона о административним таксама** ("Службени гласник Републике Српске", број 123/20) ослобађају се таксени обвезници плаћања административне таксе (републичке, градске или општинске) за захтјеве, молбе, приједлоге, пријаве, увјерења или потврде, чији су у пракси појединачни износи били до 10 КМ. Појединачно, то није оптерећујући износ, међутим то за одређене грађане представља оптерећење било финансијско, било административно (процедура плаћања таксе). У наредном периоду планирано је да се настави са анализама и да се изврши

додатно растерећење привреде и становништва путем смањења, укидања или другачијег обрачуна појединих непореских давања.

2. Пројекције јавних прихода

Пројекције прихода од директних пореза и непореских прихода урађене су на основу пројектованих макроекономских показатеља за Републику Српску и постојеће пореске политике у области директног опорезивања, као и прописа који дефинишу непореске приходе.

Пројекције прихода од индиректних пореза (без путарине од 0,25 КМ/л) који припадају Републици Српској, за период од 2025. до 2027. године, поред уочених трендова у наплати прихода, базиране су на прогнозама макроекономских показатеља за БиХ и Републику Српску и очекивањима да ће се износ средстава за финансирање институција БиХ, у наредном средњорочном периоду 2024-2026. година, бити на нивоу од 1.020,5 милиона КМ. С обзиром на специфичност система расподеле прихода од индиректних пореза, процјена кретања основних макроекономских показатеља за Републику Српску има додатни значај са аспекта сагледавања кретања крајње потрошње у наведеном периоду, као основе за утврђивање коефицијента расподеле прихода од индиректних пореза између Републике Српске и ФБиХ. За систем расподеле прихода од индиректних пореза унутар Републике Српске, тј. између подсектора централне владе, јединица локалне самоуправе и ЈП „Путеви Републике Српске“ од посебне важности је пројекција сервиса спољног дуга.

Очекивани **приходи јединица локалне самоуправе** су 1.314,8 милиона КМ у 2025. години, 1.391,5 милиона КМ у 2026. години и 1.456,1 милиона КМ у 2027. години. У наредној табели приказана је пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2025-2027. година.

Табела: Пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2025-2027. година (у мил. КМ)

	Пројекција		
	2025.	2026.	2027.
П Р И Х О Д И (I+II+III+IV)	1.314,8	1.391,5	1.456,1
I Порески приходи	734,8	790,9	843,5
1. Приходи од индиректних пореза	576,9	623,0	666,50
2. Приходи од директних пореза	134,7	142,3	149,7
3. Остали порези	23,2	25,4	27,3
II Непорески приходи	463,7	477,9	493,3
III Грантови	27,9	29,1	30,3
IV Трансфери између буџ. јединица	88,4	93,6	89,1

Око половине прихода јединица локалне самоуправе чине *приходи од индиректних пореза*. У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, из прихода од индиректних пореза који припадају Републици Српској, буџетима општина и градова припада 24% средстава преосталих након сервисирања спољног дуга Републике Српске. У складу са пројекцијом прихода од индиректних пореза за период 2025-2027. година и Законом о буџетском систему Републике Српске, процјењује се да ће приходи општина и градова по основу индиректних пореза у 2025. години износити око 576,9 милиона КМ, у 2026. око 623,0 милиона КМ и у 2027. години око 666,5 милиона КМ.

II ПЛАНСКА ПРЕДВИЂАЊА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ - ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ

1. Опис планиране политике локалних власти

Стабилност и успјешност општинског буџета је показатељ резултата рада и политике локалне власти. Стабилност буџета општине Костајница потврђују показатељи:

- планирани буџетски оквир се повећавао задње двије године,
- нема проблема са ликвидношћу,
- задуженост општине не прелази законско ограничење од 18%.

И код предлагања буџета за 2025. годину планира се наставак позитивних кретања и показатеља везаних за буџетске приходе и расходе.

Циљеви су :

- повећање буџетских прихода,
- уравнотеженост планираних прихода са расходима,
- капитална улагања,
- реална расподјела прикупљених прихода,
- обезбјеђење позитивног финансијског резултата.

У складу са могућностима циљеви су брига и побољшање положаја социјално угрожених лица и лица са посебним потребама, побољшање положаја и задовољства свих становника, стварање могућности за брже запошљавање, брига о породицама погинулих бораца и ратних војних инвалида, те задовољавајуће пружање услуга од стране јавног сектора.

III ПРОЦЈЕНА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И ИЗДАТАКА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ

Сходно одредбама члана 29. став 1 тачка г) Закона, у следећој табели се налази приједлог оквирног износа буџетских издатака за сваку потрошачку јединицу Буџета општине Костајница за 2025. годину:

<i>Потрошачка јединица</i>	<i>Организациони код</i>	<i>Оквирни износ буџетских издатака у 2025. години</i>
Скупштина општине	1350110	300,000.00
Оик	1350111	12,000.00
Начелник општине	1350120	300,000.00
Одјељење за општу управу	1350130	500,000.00
Одјељење за привреду и финансије	1350140	1,884,000.00
Центар за социјални рад	1350300	680,000.00
Средњошколски центар	815037	50,000.00
Народна библиотека	818007	14,000.00
ЈУ Вртић за дјецу "Кестенко"	1350401	260,000.00
ЈУ Дом здравља Костајница	1350700	1,500,000.00
УКУПНО:		5,500,000.00

IV ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2025. ГОДИНУ

Буџетски корисници достављају:

1 *Захтјев за буџетске издатке са подацима о постојећим активностима и услугама буџетског корисника*

Основа за планирање ових средстава биће план за 2024. годину, извршење буџета за период 01. 01. –30. 06. 2024. године.

Код текућих издатака тачно се морају дефинисати материјални трошкови по нормативнима утрошка и тренутним тржишним цијенама (са ПДВ-ом).

Финансијски и наративно образложити сваки трошак.

Трошкове је потребно исказати збирно по економској класификацији (прилог број 1), а финансијски и наративно образложити сваки трошак по структури трошка, односно који трошкови чине буџетску ставку.

Расходи за бруто плате, накнаде и остала примања, боловање, отпремнине и једнократне помоћи доставити посебно образложено према прилогу број 3.

2.Властити приходи који припадају буџетском кориснику морају се исказати у захтјеву са динамиком прикупљања. (прилог 2).

Буџетски корисник доставља преглед буџетског захтјева са посебно исказаним информацијама и износима потреба према економском коду из плана буџета.

Буџетски корисник доставља разрађену структуру расхода по свим сегментима, а нарочито за групе 41– текући расходи и 51 – издаци за нефинансијску имовину.

Сваки синтетички konto мора бити детаљно образложен са потребама и представљен табеларно.

Буџетски корисници су дужни да најкасније до 15. 09. 2024. године доставе у писаном облику Одјелењу за привреду, финансије и друштвене дјелатности буџетски захтјев за буџетску 2025. годину. Одјелење за привреду, финансије и друштвене дјелатности ће извршити анализу пристиглих захтјева и уз уважавање осталих елемената који утичу на оквир буџета општине израдити нацрт буџета општине Костајница за 2025. годину.

Према буџетском календару утврђеном у члану 28. Закона, надлежни извршни општински орган утврђује нацрт буџета општине до 1. новембра и доставља га Министарству финансија ради добијања препорука.

Према одредбама члана 28. тачка њ) Закона, Скупштина општине се изјашњава о Нацрту буџета до 15. новембра 2024. године.

Након утврђивања Буџета општине Костајница за 2025. годину исти ће бити презентован јавности кроз оглашавање у средствима јавног информисања, на огласној плочи општине и на WEB страници општине Костајница, на који могу сви грађани дати своје мишљење и препоруке.

Буџетски корисници такође могу писаним путем доставити своја мишљења и препоруке у утврђеним роковима.

Поведеној јавној расправи утврђује се Приједлог буџета и доставља Министарству финансија на давање сагласности.

Буџет општине за 2025. годину треба да донесе Скупштина општине до 15. децембра 2024. године.

Уз буџетски захтјев достављају се прилози који су саставни дио Упутства.

V ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ

1. Захтјеве за текућим и капиталним издацима обавезно треба класификовати у складу са Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова („Службени гласник РС“ број 98/16,115/17 ,118/18 и 97/23).
2. При изради финансијског плана придржавати се дозвољеног буџетског оквира као и рока за достављање финансијских планова, према утврђеном буџетском календару, како би се испоштовале одредбе Закона о буџетском систему РС.
3. Крајњи рок за достављање приједлога буџетског захтјева Одјељењу за привреду, финансије и друштвене дјелатности је 15.09.2024.

Број: 04-40- 269/24.

Датум, 21.08.2024. године

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Мирјана Костадиновић, дипл. ек.